

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. január 22.
(OR. en)

5413/18

CFSP/PESC 45
COPS 14
CSDP/PSDC 24
POLMIL 8
CIVCOM 5
RELEX 39
IPCR 2

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2018. január 22.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	5266/18
Tárgy:	A Tanács következtetései a külső konfliktusok és válságok integrált megközelítéséről – A Tanács következtetései (2018. január 22.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a külső konfliktusok és válságok integrált megközelítéséről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2018. január 22-i, 3591. ülésén fogadott el.

**A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI A KÜLSŐ KONFLIKTUSOK ÉS VÁLSÁGOK
INTEGRÁLT MEGKÖZELÍTÉSÉRŐL**

Az integrált megközelítés

1. Az EU kül- és biztonságpolitikájára vonatkozó globális stratégiában úgy határozzák meg az integrált megközelítést, mint a külső konfliktusokkal és válságokkal kapcsolatos koherensebb és átfogóbb uniós szerepvállalás keretét. A globális stratégia révén ösztönzést kap a humánbiztonság, és ezáltal fokozódik az EU és az uniós polgárok biztonsága is. Az Uniónak – a diplomácia, a biztonság, a védelem, a pénzügyek, a kereskedelem, a fejlesztési együttműködés és a humanitárius segítségnyújtás területére kiterjedően – szakpolitikák és eszközök széles köre áll rendelkezésére ahhoz, hogy reagáljon a többek között a közvetlen szomszédságában és távolabb jelentkező ezen kihívásokra (többdimenziós). Az integrált megközelítés keretében tiszteletben tartják és újírolag megerősítik az érintett érdekelt felek különböző megbízatásait, szerepeit, céljait és jogi kereteit. A fenntartható békéhez való hozzájárulás érdekében, a megelőzés, a válságelhárítás, a stabilizáció és a hosszabb távú békeépítés vonatkozásában szükség szerint helyi, nemzeti, regionális és globális szinten (többszintű), valamint a konfliktus valamennyi szakaszában alkalmazzák, beleértve az elhúzódó konfliktusokat és válságokat is (többszakaszos). Ez egy olyan megközelítés, amelyben részt vesznek a tagállamok, a megfelelő uniós intézmények, egyéb nemzetközi és regionális partnerek, valamint társadalmi szervezetek (többoldalú).
2. A Tanács üdvözi a globális stratégia elfogadása óta az integrált megközelítés bevezetése és gyakorlati megvalósítása érdekében tett lépéseket, beleértve az EKSZ-en belüli állandó struktúra létrehozását, továbbá a Bizottság által és az Unió küldöttségein keresztül az integrált megközelítés alkalmazásának előmozdítása érdekében végzett munkát, és e tekintetben további konkrét és jelentős előrelépést szorgalmaz.

3. A Tanács hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a nemzeti és a helyi hatóságokkal, közösségekkel és a civil társadalommal folytatott párbeszéd révén biztosított legyen a támogatott intézkedésekkel kapcsolatos helyi kötelezettségvállalás, inkluzivitás, reziliencia és fenntarthatóság. Az EU további erőfeszítéseket kíván tenni annak érdekében, hogy összhangban a nemzetközi jogon alapuló globális kormányzás melletti elkötelezettségével – amely kormányzás sarokkövét az ENSZ képezi –, az ENSZ Alapokmányában szereplő elvek maradéktalan tiszteletben tartásával új lendületet adjon a hatékony multilateralizmusnak. Tovább fogja mélyíteni együttműködését az ENSZ-szel, az egyéb megfelelő nemzetközi és regionális szervezetekkel – így például a nemzetközi pénzügyi intézményekkel –, valamint a nem kormányzati szervezetekkel. A Tanács hangsúlyozza, hogy – a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. sz. ENSZ BT-határozattal, továbbá az összes ezt követő, vonatkozó határozattal összhangban – a nők és a fiatalok kulcsszerepet töltenek be a konfliktusmegelőzésben és a békeépítésben.
4. A Tanács hangsúlyozza, hogy instabil helyzet esetén az Uniónak szerepet kell vállalnia azért, hogy a konfliktusnak megfelelően tevékenykedjen. A Tanács hangsúlyozza a jogállamiságnak, az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának, valamint a védelmi felelősségnek a jelentőségét. Újólag hangsúlyozza a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartásának fontosságát és újólag megerősíti, hogy a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartásának ösztönzése és a polgári lakosságnak az összes konfliktus során történő védelme érdekében az EU elkötelezett egy határozott álláspont képviselője mellett.
5. Erőteljes szinergiák léteznek az integrált megközelítés és a globális stratégiát követő egyéb intézkedési folyamatok között, különösen a rezilienciáról szóló 2017. június 7-i közös közleménnyel és az ehhez kapcsolódó, 2017. november 13-i tanácsi következtetésekkel, valamint a biztonsággal és a védelemmel kapcsolatos tevékenységekkel. Az integrált megközelítésnek a külső konfliktusokra és válságokra való kiterjesztése során fontos, hogy mind a polgári, mind a katonai KBVP-missziók és műveletek esetében egymást kiegészítő módon és más releváns uniós szereplőkkel, köztük adott esetben a bel- és igazságügyi ügynökségekkel együttműködve maximális mértékben kiaknázzuk a közös biztonság- és védelempolitikában rejlő lehetőségeket. A Tanács emlékeztet arra, hogy az integrált megközelítés megjelenik a fejlesztéspolitikával kapcsolatos új európai konszenzusban is, amelynek keretében a fejlesztési együttműködést a szakpolitikák és eszközök teljes skálájának részeként alkalmazzák annak érdekében, hogy – a kialakított megbízatások keretein belül – megelőzzék, kezeljék és segítsék megoldani a konfliktusokat és a válságokat, elejét vegyék a humanitárius szükségletek felmerülésének, valamint hogy biztosítsák a tartós békét és a jó kormányzást.

6. A Tanács üdvözli az arra irányuló, folyamatban lévő erőfeszítéseket, hogy a helyszínen a gyakorlatban is létrejöjjön a humanitárius és a fejlesztési, valamint a biztonsági és a fejlesztési törekvések közötti kapcsolat. E tekintetben újólag hangsúlyozza a fenntartható fejlődés, a humanitárius tevékenység, valamint a konfliktusmegelőzés és a békeépítés közötti kapcsolatokat. A Tanács várakozással tekint a humanitárius és fejlesztési törekvések összekapcsolását célzó kísérleti programban részt vevő országokban elért eredményekről szóló 2018-as jelentés elé. Az integrált megközelítés hozzájárul továbbá a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend és különösen a békés, igazságos és inkluzív társadalmak létrehozásával kapcsolatos 16. cél megvalósításához is. Ezenkívül a globális stratégiában hangsúlyt kap az emberi jogok megsértése, az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás mint olyan kucstényezők, amelyek szerepet játszanak a konfliktusok és a válságok kialakulásában.
7. A Tanács emlékeztet arra, hogy az uniós humanitárius segítségnyújtást az emberiesség, a semlegesség, a pártatlanság és a függetlenség elve vezérli. Humanitárius segítségnyújtásra kizárólag az érintett lakosság szükségletei alapján, a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzussal összhangban kerül sor, minden politikai, stratégiai, katonai, gazdasági, illetve egyéb célkitűzéstől függetlenül. Bár az uniós humanitárius segítségnyújtás az EU átfogó válságelhárításának kulcsfontosságú része, önmagában nem válságkezelési eszköz, ezért a humanitárius célkitűzéseken túlmenően nem szabad semmilyen más célkitűzés megvalósítására használni. Tehát az az elv érvényesül, hogy az uniós humanitárius segítségnyújtás az integrált megközelítés „része, de független attól”.
8. A Tanács kiemeli, hogy az integrált megközelítés az átfogó megközelítés hatókörére és törekvéseire épül, kiterjesztve azokat a külső konfliktusokra és válságokra. Elmélyíti az átfogó megközelítés által kialakított szakpolitikai keretet, beleértve a 2013. december 11-i közös közleményt és az ezt követő, 2014. május 12-i tanácsi következtetéseket. Az integrált megközelítés arra vonatkozik, hogy az uniós reagálás valamennyi szakaszában – a tervezéstől a végrehajtáson keresztül a tanulságok levonásáig – integrált erőfeszítésre van szükség. Az átfogó megközelítésre vonatkozó 2016–2017. évi cselekvési terv végrehajtását követően az integrált megközelítés az átfogó megközelítés helyébe lépett. A Tanács érdeklődéssel várja az átfogó megközelítésre vonatkozó 2016–2017. évi cselekvési tervről szóló zárójelentést, beleértve az értékelést és a levont tanulságokat is.

Témakörök

Horizontalitás

9. A Tanács felkéri a főképviselőt és a Bizottságot, hogy gondoskodjanak a közös konfliktuselemzés következetes elvégzéséről és naprakésszé tételéről azon országok vonatkozásában, ahol konfliktus vagy instabilitás mutatkozik, illetve ennek kockázata áll fenn, és ahol az EU szerepvállalása jelentős. A széles körű kötelezettségvállalás biztosítása érdekében ezeknek az elemzéseknek minden releváns szereplőre ki kell terjedniük, beleértve a vallási és a kulturális szereplőket is, és ezeket az elemzéseket figyelembe kell venni a rezilienciáról szóló tanácsi következtetésekben javasolt „egységes országértékelésekben”. A közös konfliktuselemzés hozzájárul majd az EU stratégiai szerepvállalásának olyan egyéb folyamataihoz, mint például a regionális és a nemzeti, valamint a közös programozás.
10. A Tanács kiemeli, hogy az EU – támaszkodva a tagállamokban többek között helyi szinten meglévő mediációs hálózatokra és kezdeményezésekre is – egyedülálló lehetőségekkel rendelkezik a globális közvetítői tevékenységek tekintetében. A Tanács hangsúlyozza egyrészt azt, hogy folytatni kell az EKSZ közvetítői kapacitásainak kiépítését azért, hogy támogatni tudja a helyi és a nemzeti szintű konfliktusok megelőzését és rendezését, másrészt pedig azt, hogy tovább kell fejleszteni az EKSZ azon képességét, hogy az Unió küldöttségei számára és adott esetben az egyéb nemzetközi és regionális szervezetek támogatásaként késlekedés nélkül elérhetővé tegyen közvetítői szakértelmet, megfelelő hangsúlyt helyezve ennek alkalmazására a korai fellépések során is. A Tanács ösztönzi továbbá az EU-t, hogy támogassa a béke megteremtésének helyi szereplőit, így például a bennfentes közvetítőket, és hogy folytassa a közvetítői együttműködés elmélyítését az ENSZ-szel, valamint az egyéb nemzetközi és regionális szervezetekkel.
11. A Tanács emlékeztet a 2016. november 14-i következtetéseire és hangsúlyozza, hogy folytatni kell a biztonsági ágazat reformjának támogatását szolgáló uniós stratégiai keretről szóló közös közleményben foglaltak végrehajtását.

12. A Tanács felkéri a főképviselőt és a Bizottságot, hogy – szükség szerint, konkrét esetekkel foglalkozó miniszteri megbeszélések révén is – biztosítsák, hogy a külső konfliktusok és válságok megelőzése nagyobb politikai figyelmet kapjon, és ezáltal létrejöjjön a korai fellépés kultúrája az erőszakos konfliktusok kialakulása és eszkalálódása kockázatának hatékony kezelése érdekében. Üdvözli, hogy az ENSZ kiemelten kezeli a konfliktusmegelőzést. A Tanács hangsúlyozza, hogy a konfliktusok és válságok megelőzése keretében fontos foglalkozni az atrocitásokkal járó bűncselekmények megelőzésével. Várakozással tekint a 2013–2017-es időszakban a konfliktusmegelőzésben és a békeépítésben való uniós részvételre vonatkozó, folyamatban lévő értékelés eredményei elé, melyek alapul szolgálhatnak az Unió e területeken játszott szerepének további erősítéséhez.
13. A Tanács üdvözli az uniós korai előrejelző rendszer azon kiigazításait, melyek célja a rendszer inkluzívabbá tétele, többek között a tagállamok strukturáltabb, például a Politikai és Biztonsági Bizottság keretében történő bevonásával, és várakozással tekint azon horizontális ellenőrző folyamat létrehozása elé, melynek célja a külső nyomások és következményeik azonosítása rövid távon az erőteljesebb és kellő időben érkező uniós politikai válaszlépések érdekében. Az EU végre fogja hajtani és nyomon fogja követni a korai előrejelzési folyamat során azonosított, korai fellépést lehetővé tevő intézkedéseket, és megvitatja majd azokat a megfelelő tanácsi szervekben.
14. A Tanács emlékeztet arra, hogy a rezilienciára vonatkozó megközelítést adott esetben integrálni kell az uniós programozásba a konfliktusok és válságok megelőzéséhez való hozzájárulás, továbbá a külső konfliktusok és válságok kiváltó okainak kezelése érdekében. Hangsúlyozza a konfliktus- és válságmegelőzéshez, a békeépítéshez és a válságelhárításhoz nyújtott rugalmas és gyors finanszírozás fontosságát. E tekintetben emlékeztet a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz kulcsfontosságú szerepére.

A Tanács emlékeztet arra, hogy minden követelményt teljesíteni kell annak érdekében, hogy még jobban támogatni lehessen a partnerországokat a válsághelyzetek önálló megelőzésében és kezelésében, ideértve a KBVP-missziókkal és műveletekkel kapcsolatos követelményeket is, tovább felkéri a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy mihamarabb határozzon meg új projekteket és dolgozza ki azokat. A Tanács ismételten hangsúlyozza, hogy a biztonságot és a fejlesztést szolgáló kapacitásépítés földrajzi hatálya rugalmas, továbbá emlékeztet arra a javaslatára, amely a kapacitásépítés biztosítására szolgáló célzott eszközzel kapcsolatos munkára irányult, figyelembe véve az ehhez szükséges előkészítő munkát is.

Unió válasz lépések a konfliktusokra és a válságokra

15. A Tanács üdvözli az EKSZ válságelhárítási mechanizmusának létrehozását, melynek célja – az EKSZ, a bizottsági szolgálatok és a küldöttségek bevonásával – a külső válságokra és szükséghelyzetekre vonatkozó válasz lépések észszerűsítése. Felkéri az EKSZ-t, hogy folytassa annak vizsgálatát, hogy miként fokozhatók a szinergiák az új mechanizmus és a különböző uniós intézmények veszélyhelyzet-elhárítási rendszerei, nevezetesen a Bizottság Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központja és a Tanácson belüli uniós politikai szintű integrált válságelhárítási intézkedések között. Nagyra értékeli, hogy a tagállamok fokozottan összehangolják a harmadik országokon belüli válsághelyzetekre vonatkozó konzuli válasz lépéseket, továbbá üdvözli a válsághelyzetekre való felkészültség közös uniós konzuli keretének a kialakítását.
16. A Tanács megállapítja, hogy a – polgári és katonai – KBVP-missziók és -műveletek hatékonyabbak és hatásosabbak, amennyiben szélesebb körű uniós szerepvállalással koordinálják őket, beleértve a fejlesztési, a stabilizációs, a humanitárius és a politikai dimenziót is. Üdvözli, hogy a missziók és a műveletek stratégiai tervezése már a korai szakasztól kezdve az érintett szereplőkkel koordinálva történik, ami megkönnyíti az uniós szerepvállalás más formáival való összhang megteremtését, valamint az ezen egyéb szerepvállalási formákra való átmeneteket, így biztosítva az érintett országban vagy térségben az uniós fellépésnek és a fellépés hatásának folytonosságát. Koherensebb megközelítéssel hatékonyabbá válnak az uniós erőfeszítések, ami megteremti a hosszú távú és fenntartható béke és fejlődés lehetőségét. A Tanács emellett hangsúlyozza, hogy a hatékony humanitárius polgári-katonai koordináció – az esettől függően – fontos szerepet játszik a párbeszéd megkönnyítésében, valamint a polgári és katonai szereplők közötti interakció előmozdításában.

17. A Tanács továbbá ezzel összefüggésben várakozással tekint a polgári KBVP-nek a biztonságról és védelemről szóló, 2017. november 13-i következtetéseivel összhangban való megerősítése elé. 2018-ban a KBVP területére vonatkozó paktumban meg kell határozni, hogy a polgári KBVP milyen hozzáadott értéket képvisel a külső konfliktusokkal és válságokkal kapcsolatos uniós integrált megközelítésen belül és a teljes konfliktusciklus alatt, valamint teljesíteni kell a polgári képességekre vonatkozó követelményeket.

Stabilizáció

18. A Tanács nyugtázza a stabilizációs fellépések, például a Mali középső részén indított uniós stabilizációs fellépés végrehajtása érdekében tett első lépéseket, ideértve az Európai Unióról szóló szerződés 28. cikkének alkalmazását is. Mivel az Unió és tagállamai az integrált stabilizációs fellépések során alkalmazható eszközök széles körét képesek mozgósítani, koherens és koordinált tervezésre van szükség a stabilizációs fellépés tervezésének egésze során, mind központi szinten, mind pedig a helyszínen. A Tanács várakozással tekint az elé, hogy az EU külső konfliktusokkal és válságokkal kapcsolatos integrált megközelítése részeként folytatódjon a stabilizáció uniós koncepciójának, ezen belül is egy egyértelmű fogalommeghatározásnak a kidolgozása.
19. A Tanács emlékeztet az átmeneti igazságszolgáltatáshoz nyújtott – az integrált megközelítés részét képező – uniós támogatásról szóló következtetéseire, és hangsúlyozza, hogy fokozni kell azokat az uniós törekvéseket, amelyek nemzetközi szinten és az egyes országok szintjén az átmeneti igazságszolgáltatás folyamatainak támogatására és előmozdítására, valamint a partnerekkel való együttműködésre irányulnak.

A Tanács ismételten hangsúlyozza egyrészt azt, hogy fel kell lépni az atrocitásokkal járó bűncselekmények elkövetőinek büntetlenségével szemben, másrészt hogy az EU határozott politikával támogatja a Nemzetközi Büntetőbíróságot.

20. A tagállamok és az uniós intézmények továbbra is szorosan együtt fognak működni Brüsszelben és a helyszínen az integrált megközelítés további koncepcionális kidolgozásában és végrehajtásában. A tagállamok bevonására szakértői szintű, rendszeres interakciók szervezésével kerül majd sor a megfelelő tanácsi szervekben, valamint a Politikai és Biztonsági Bizottságban. A Tanács várakozással tekint az elé, hogy a globális stratégia végrehajtásáról szóló éves jelentés részeként kézhez kapja a külső konfliktusokkal és válságokkal kapcsolatos integrált megközelítés végrehajtásáról szóló jelentést.
-